

Citim în «Invățătorul», din 1 Noembrie:

Plângeri dese auzim din partea învățătorilor, că primarii ei străgănesc în toate privințele. În bugetele comunale din sate, primarii și cu consiliile lor prevăd mai tot deauna câte o mică sumă pe unele locuri, câte 5 pe altele, câte 10, 20 și chiar 50 lei pe lună ca subvenție din partea comunelor pentru învățătorii. Asemenea prevăd și pentru preoți.

Ce se întâmplă însă?

Sunt unii primari fără cuget, cari, voind să-și răbune pe șermanul învățător, fiind că acesta poate nu-i face slujbe cu totul deosebite de sarcina de învățător, el străgănește când este vorba să-i dea subvenția prevăzută. Unii și mai răi fac tot ce le stă prin putință ca acea mică subvenție să nu i-o dea de loc, supt pretext, că nu s'au putut implini toate sumele prevăzute în buget, cu alte cuvinte, bugetul comunei este în deficit. Apoi toate plângerile învățătorului nu folosiaș nimic; căci, dacă reclama suprefectului, acesta trimitea reclamațiunea tot la primar «spre cele de cuviință». De reclama la suprefect și acesta din urmă îi da calea regulată, adică o îndrepta tot către primar. Învățătorul perdea mult timp numai în călătorii, rugându-se când de prefect când de suprefect, să-și capete dreptul său.

Mulți s'au gândit, cum să îndrepteze acest rău. Toate recomandările Ministerului Instrucțiunii și toate ordinile prefectilor rămăneau zadarnice. O idee bună însă i-a venit în minte actualului prefect de Ilfov, d. Crețe nu. Așa el a luat o măsură foarte bună, care a substras pre învățător de la bună-voința sau putem zice de la capriciul primarului și al suprefectului. D-nu prefect de Ilfov, Crețanu, a dat ordine ca să nu se plătească leftele suprefectilor până nu vor înfățișa dovezile învățătorilor din plășile lor, că și-au primit subvențiile din partea comunelor și că primarii au îndeplinit tot ce se cere în privința materială a școlii. Cu chipul acesta, învățătorii din județul Ilfov, în loc să roage pe primar și pe suprefect ca să le dea subvențiile prevăzute, sunt rugați de acești din urmă, și mai înainte de împlinirea lunii ei își primesc regulat subvențiile.

Ingenioasă idee. Învățătorii din Ilfov îl bine cuvintează. Bine ar fi, dacă s'ar pune în aplicare această măsură și în celelalte județe.

—X—

În luna trecută, ne spunea «Topolnița», patru locuitori din comuna Pătulele, jud. Mehedinți, au omorât cu parul, zica în mijlocul satului, pe un consătean al lor, fără ca cineva să dea ajutor nenorocitului.

Trei din făptuitori sunt fugiți, iar cel de al patrulea se află arestat.

Se zice, că multe persoane din sat ar fi văzut scena, însă le este teamă a compara ca martori, fiindu-le frică de resbunarea omoritorilor; se zice

asemenea, că fugiții s'ar fi aflat în pădurea de lângă Pătule.

—X—

Primiirea mărfurilor în Viena, pentru stațiunile din josul Orșovei, încetează de la 28 Noembrie a. c. st. u.

Această înștiințare ne-o dă agenția primei ces. reg. societăți de navigațiune cu vapoare pe Dunăre.

DIN AFARA

Planurile Rusiei.

«Pester Lloyd», luând act de preparativele resboinice ale Rusiei, nu crede, că acest imperiu ar avea de gând să păstreze multă vreme pacea. Interesant este chipul, în care ziarul austro-maghiar face această înregistrare.

În contradicție cu știrile, privitoare la o mai nouă și pașnică întorsură în politica Rusiei, zice el, stațiunile ce primim din Petersburg, dintr-o parte foarte bine informată.

Conform acestor notițe, ministerul de război rusesc se străduiesc tare mult, a face un us cât mai complet de învățăminte ultimului război, și face tot ce-i stă prin putință, pentru a întări credința armatei și poporațiunii în puterea militară a imperiului. O reorganizare a artileriei pe scara cea mai întinsă, sporirea numărului armelor, în mod, ca fie-care soldat să aibă două, și măsură întinse pentru înmulțirea și perfecționarea cavaleriei, au să formeze baza practică pentru această «credință întărită».

Interesant este detaliul, că, atât în exercițiile militare cât și la trupe, cea mai mare băgare de seamă s'a consacrat, în timpul din urmă, studiului geografiei Austro-Ungariei.

Zău, interesant detaliu!

Conflictul anglo-turc.

În cestiunea conflictului anglo-turcesc nu avem astăzi de cât o singură știre.

Sultanul, primind în audiență pe ambasadorul Angliei Layard, i-a dat, drept răspuns definitiv la somațiunea sa, următoarea declarațiune:

Poarta are fără indoială scopul, de a introduce reformele trebuincioase, în toate părțile imperiului său, nu numai în Asia mică. Dar când ar procedea la introducerea lor imediat, aceasta nu ar însemna oare, că Turcia nu face acest pas de cât sub presiunea Angliei? Și vaza ei nu ar suferi, sub povara unei astfel de bănueli?

Prin urmare, încheie Sultanul, Anglia să se mulțumească cu invitarea făcută, și să aibă răbdare, până când el va afla de proprie timpul, de a se acomoda acestei invitații.

privirile și șoptele lor se putea lesne observa, că frumusețea Gemmei făcea o mare impresiune asupra lor. Unul din trănșii, care propabil că petrecuse mai multă vreme în Frankfurt, o privia necontenit și anume într'un mod, ca și cum ar cunoaște-o foarte bine, — se vedea, că știa, cine este. Deodată se sculă, cu paharul într-o mână — domniș oficeri băsari strânic, masa lor era întreagă acoperită cu sticle — și se apropiă de masa, la care ședea Gemma. Oficerul era un om foarte ténér, blond, cu o față plăcută și chiar simpatică; vinul cel mult, ce beseuse însă, desfigurase trăsăturile ei: obraji lui ardeau, ochii săi aprinși rătăceau necontenit în toate părțile și luaseră o expresiune obrăsnică. Tovarășii săi se încercară întâi să îl rețină, dar apoi îi dădură pace, curiosi de a vedea ce se va alege.

Oficerul se opri, oclătinându-se, înainte Gemmei și strigă cu un glas afectat și răsunător, din care se putea totuși vedea, ce mari silințe trebuia să își dea-e, pentru ca să apară treaz.

— Beai în sănătatea celei mai frumoase fete de ospătărie din tot Franfurtul, ce zic, din toată lumea! — (du-pă acestea vorbe își goli paharul dintr'una) — și ca respătă ia această floare, pe care a cules-o cu dumnezeieștile ei degete.

El luă rosa, care se afla lângă fufuria Gemmei. Coprinsă de înmărmurire și frică, ea deveni în primul moment galbină ca o moartă... apoi spaima se prefăcu în indignațiune, înroși până în păr și ochii ei, îndreptați direct asupra ofensatorului, începură să arunce în același timp șanteți și să se întunice, și să umplură cu focul unei mâni grozav învăpăiate.

Răspunsul acesta este în felul său fără indoială, o minunată ocolire! Dar mulțumise-va oare cu el Anglia?

Rusia și Anglia.

«Köln. Ztg.» face în numărul său mai nou o interesantă paralelă în Rusia și Anglia, ca actualele puteri universale. Această paralelă se încheie astfel:

... Lucrurile s'au schimbat de la începutul acestui secol, în care Schiller cânta, că «două națiuni puternice se luptă pentru stăpânirea lumii». Sub aceste două puteri se înțelegea atunci Franța și Anglia, astăzi se înțelege Rusia și Anglia. Și de și noi avem multe cauze, să dorim, ca lucrul să fie alt-fel, cu toate acestea trebuie să constatăm, că Anglia, puterea care nu învalue pentru noi nici o primejdie, care din cauza situațiunii sale insulare nu se poate de loc gândi să facă cuceriri în Europa, se află pe calea unei căderi a puterii sale, pe când puterea Rusiei crește.

Cu ocaziunea recoltei celei slabe ce a avut loc în acest an în Anglia și Irlanda, s'a publicat o statistică amănunțită despre starea economică a regatului, din care se poate vedea prea bine înapoierea principalelor sursoare de bogăție națională. Cultura vitelor și agricultura au căzut tare. Nu numai că s'au împușinat teritoriul lucrat și rezultatele secerișului, dar și prețul produselor a căzut, din cauza colosalului import din America și Rusia. Micul imperiu insular nu se poate întinde a casă și plugul a scormonit deja tot petecul de pământ, care merita să fie lucrat.

Dimpotrivă, ce privește pe Rusia, nu ai de cât să ieși în considerație nemăsuratele teritorii, cari se întind în mijlocul acestui imperiu, și cari au pământ negru, cel mai bun pământ de pe suprafața pământului. Înfririrea echilibratoare a culturile va mări necontenit preponderanța Rusiei...

Și aici ziarul german sfârșind, recomandă micelor sate din Europa, să ia de pe acum măsură de apărare contra acestui imperiu, care cu vreme va ajunge atât de colosal și puternic.

CORPURILE LEGIUITOARE.

SESIUNEA EXTRAORDINARA

Sedința de la 6 Noembrie.

Camera — începe să lucreze cu 75 dd. deputați.

—X—

D. ministru de finanțe comunică Adunării 4 proiecte de legi.

—X—

Pentru înscrierea între veniturile Statului a sumelor provenite din precii kunurilor vândute în cursul anului 1879, pe temeiul legii din 22 Februarie 1873;

Aceasta privire păru că impune oficerului; el murmură încurcat câte-va cuvinte neînțelese, se plecă și se întoarse la tovarășii săi, cari îl primiră râzând și bătând ușor în palme.

D. Klüber sări de pe scaunul său, se ridică în toată înălțimea sa, își puse pălăria pe cap și zise cu vrednicie, dar cu un glas cam lin

— Ceva ne-mai auzit! Obrăznicie ne mai auzită!

Apoi chemă cu un glas sever pe băiatul de serviciu și eeri imediat socoteala — ba ce-î mai mult: porunci să se inhame caii fără nici o întârziere și adangă, că niște oameni oinștiți nu mai pot veni în acest local, unde sunt espuși să fie insultați!

La aceste vorbe Gemma — care remase nemăscată la locul său și a cărei sin se bătea cu o furie sălbatică — își îndreptă privirea asupra d-lui Klüber și îl privi cu aceeași căntătură mâniașă, pe care o aruncase oficerului. Emil tremura de inverșiunare.

— Soulași-ră, domnișoară, zise d Klüber în în același ton de severitate. Nu vi se cuvine să mai rămâneți aici. Să intrăm în ospătărie.

Gemma se sculă, fără a zice o vorbă.

El îi dădu bațul, ea îi tinse pe al său și el înaintă cu pași măstoși spre restaurant. Pași, și în genere întreaga sa atitudine deveneau cu atât mai măstoși și mai îngânați, cu cât se depărta mai tare de teatrul neplăcutului incident. După ei să strecura, cu tolu sguduit, șermanul Emil.

Pe când d. Klüber plătia încă «chelnulerul», socoteala, căruia, ca să îl pedepsească pentru cele întâmplate, nu-î dete nici un bacșiș de o

Pentru modificarea art. VIII, din legea de la 12 Iunie 1877, pentru emisiunea biletelor ipotecare;

Pentru modificarea legilor și statutelor de credit funciar.

Pentru administrarea impositului asupra băturilor spirtoase. (Asupra acestuia se admite urgența).

—X—

D. președinte al consiliului comunică Adunării proiectul de lege pentru clasarea șoselei vicinale Bahna-Verciorova, din județul Mehedinți, între căile județene.

Se trimite la secțiunii.

D. ministru de interne prezintă Adunării proiectul de lege relativ la vândarea unui număr de pogoane loc la Sinaia, precum și de a se ceda, fără plată pe la sătenii.

Adunarea decide a se trimite la secțiunii.

—X—

Se votează în total proiectul de lege pentru casa de economie: 63 pentru, 2 contra și 1 abținut.

—X—

Ședința se ridică la 3 ore, dd. deputați trec în secțiunii.

ARENA ZIARELOR

«Românul» răspunde celor două obiecțiuni, ce se mai fac contra proiectului de rescumpărare a căilor ferate, și cari sunt: că creditul statului va suferi din marea emisiune de obligațiuni ale statului; că statul nu va găsi mijlocul de a plasa în public acest nou împrumut, că vor trebui 20 de ani pentru ca el să ajungă a fi plătit.

Organul liberal caută a demonstra, că ceea ce propune astăzi guvernul român nu este contractarea unei noi datorii, care ar distruge echilibrul bugetar, ci convertirea «cu mari foloase» a unei datorii existente. Astfel în locul anuității de 18,857,880 lei pe care an, datorită astăzi de stat și care se va înscrie încă 81 de ani în bugetul său, guvernul propune a nu se mai încărca bugetul de cât cu o anuitate mijlocie de 18,084,454 lei, și aceasta nu 81 de ani, ci numai 44 de ani.

El mai arată, că nici a doua obiecțiune nu este întemeiată, de oare ce nouele titluri emise de stat în schimbul acțiunilor, vor fi plasate într'un mod sigur și neindolios, prin faptul chiar al emisiunii lor, fiind că aci n'ar fi vorba de plasarea unui nou împrumut.

* * * Într'un important articol de fond, «Timpul» atinge un punct din cestiunea rescumpărării, pe care încă nimeni nu s'a gândit să îl trateze. Este vorba de dreptul său bine obligațiunea ce ia statul român, prin art. 19 al convențiunii ce se propune, de a

para, în acel timp Sanin se apropiea repede de masa, la care ședea oficerii, se îndreptă către acela, care ofensase pe Gemma — (el era tocmai ocupat în acest moment să dea tovarășilor săi pe rând rosa luată ca să o miroase) — și îi zise cu un glas tare, în franțuzește:

— Chipul și felul, cum v'ați purtat adinea-ori, domnul meu, nu este vrednic de un om de onoare și de uniformă, ce purtați — și eu vă spun, că sunteți un băiat rău crescut!

Ténérul oficer sări sus, dar un alt oficer, care era ceva mai de vîrstă, îl reținu cu o mișcare din mână și îl sili să se pue iar pe scaun; apoi se întoarse către Sanin și îl întrebă, tot în franțuzește, dacă este o rudă, un frate sau logodnicul acestei domnișoare.

— Sunt cu totul străin, răspunde Sanin; sum un rus, dar nu poeziți privi cu nepăsare o astfel de obrăznicie. De altmintearea aici eu este cartă și adresa; d-ul oficer me va găsi fără indoială.

Cu acestea vorbe Sanin aruncă pe masă cartă sa de vizită și luă, cu o mișcare repede, trandafirul Gemmei, pe care unul dintră oficerii și l scăpase în furturie.

Oficerul cel ténér făcu o nouă mișcare să se scoale, dar tovarășul său îl reținu iarăși zicându-i:

— Dönhof, astêmperate!

După acesta se sculă el însuși, își puse mâna la cozorocul chipiului și zise lui Sanin — nu fără o nuanță de respect în voce și manieră — că dimineață un oficer din regimentul lor va avea onoarea, să îl caute, la locuința sa.

Sanin răspunde cu o plecare ușoară și alergă îndărăt la prietenii săi.

FOIȚA „ROMANIEI LIBERE“

— 7 Noembrie 1879. —

No. 9

GEMMA

DE

IVAN TURGENIEFF

— urmare —

12

Cine nu știe, din ce mănăcări este compus un prânz nemțesc? O supă apatoasă cu niște fidea și niște găluști fără de nici o formă, rasol uscat ca lemnul de plută, servit cu sfeece sbioite, ridichi frecate, cartofi tinoși și grășime alburie; apoi pește fiert în oțet, friptură cu anghimoft și în sfârșit nelipsitele prăjituri, un soi de pud-ding, vârsat cu un fel de sos acru, roșietic. Din potrivă vinul și berea sunt minunate. Astfel era într'u toate prânzurile, cu care își tracta ospătărilor de la Soden mușterii săi.

Prânzul luă de a tîmintrelea un mers favorabil. De niște dispoziții în deosebi animate, nu putea fi firește nici o vorbă, nici chiar după ce d. Klüber ridicase un toast, cu cuprinsul de «să trăim!». Toate se petreceau în cea mai bună regulă. După mănăcarea se sluji cafea subțire, roșietică, adevărat nemțescă.

După aceea d. Klüber eeri Gemmei, ca logodnic galant, permisiunea de a își aprinde o țigară... Atunci se întâmplă însă ceva neașteptat, intradevăr neplăcut și chiar necuviincios!

exploata singur și exclusiv rețeaua de căi ferate, în timp de 44 de ani, fără a-și reserved dreptul să arendeze această exploatare vre unei companii.

Organul conservator declară, că nu se poate domiri cum o chestie atât de importantă, ca modul exploatarea căilor ferate, să fiă rezolvată cu ocazia rescumpărării, cu care nu se leagă cătuși de puțin. Apoi dezvoltând motivele pentru ca e el nu este pentru administrarea și exploatarea liniilor ferate de către stat — fără a contesta inteligența, și aptitudinea Românilor la ori-ce întreprinderi și lucrări, — el zice că guvernul tot d'acuna s'a dovedit că e rău administrator, mai mult la noi de cât în alte state; că guvernul nostru nu vor putea instrui și dascăli personalul pus sub ordinele lor, personal în genere cu totul neexperimentat; că chiar admitând că ei vor găsi personalul necesar, din cauza sistmului nostru politic de astăzi, când schimbându-se miniștri zilnic, fie care și va aduce directorul său, iar aceasta o droaie de funcționari nepricepuți, — administrația căilor ferate va deveni un simplu instrument electoral și nici de cum un instrument al avuției naționale.

Negând astfel guvernărilor noștri capacitatea de exploatare a căilor ferate, organul conservator nu voese a face o acuzare specială, ci neagă ori căruia stat această capacitate și dovedește aceasta cu citate din mai mulți autori străini, competenți în materie.

* * * Organul diplomației noastre, străbătând cu ochii-i «pătrunzător» orizontul politic, vede o apropiată și cumplită vijelie.

Europa se frământă, zice el, și o nouă grupare a puterilor se întocmește, în vederea unor mari și în parte neprevăzute evenimente.

Apoi, arătând cât de precară și primejdioasă ar fi poziția noastră, dacă viitoare complicațiuni europene ne-ar apuca fără să avem dreptul nostru politic extern recunoscut — «Presa» arată, că guvernul și în special ministrul nostru de externe lucrează fără preget la dobândirea recunoșterii neațărnării statului nostru, dar că mari sunt greutățile și numeroase piedicele ce ar fi întâmpinând în spinoasa misiune.

Organul d-lui Boerescu arată chiar una din aceste piedeci, contra căreia ar avea să lupte foarte mult: Alianța israelită s'ar fi muncind să înduplece cabinetele europene să nu considere revisuirea art. 7 din constituțiune, astfel precum s'a efectuat, ca strict implinitoare a obligațiunilor conținute în art. 44 din tratatul de Berlin.

Așa să fie în realitate? Noi credem că

* * *

D. Klüber se făcu, că nu văduse nimic, nici din absența lui Sanin, nici din conșorbirea sa cu dd. oficeri. El indemnă pe birjarul, care era deja cuprins cu prinderea căilor la trăsura, să se grăbească și se mânia grozav pentru zăbovirea sa. Gemma nu rosti un singur cuvânt către Sanin — ba, nict măcar nu îl privea. Sprâncenele sale însă încruntate, buzele sale galbene și strănse, chiar și nemișcarea sa, lăsa să se învedereze lesne, ceea ce se petrecea în sufletul ei. Numai Emil pottia, dupe cum se pare, să îi vorbească și să îi ceară lămuriri; el veduse, cum se apropiase Sanin de oficeri, cum le dase ceva alb — o bucată de hârtie, un bilet sau o carte de vizită.... Inima sermănilui copil se bătea violent, obrazii se ardeau, s'ar fi aruncat la gâtul lui Sanin și ar fi isbucit în lacrimi, s'ar fi repezit cu el în acest moment asupra nesuferiților oficeri, ca s'ii facă bucată într-o clipită. Se conteni însă și se mulțumi, a urmări cu băgare de samă fiecare mișcare a generosului său amic rus.

În sfârșit caii au fost prinși și societatea întregă se suie în trăsura. Emil se urcă cu Tartaglia pe capră: el simțea, că acolo va respira mai liber, și atară de aceasta nu mai era lângă Klüber, pe care nu'l mai putea privi cu ochi buni.

* * *

În tot decursul întoarcerei, d. Klüber nu mai încetă de a vorbi. Dar vorbia singur: nimeni nu-i răspundea, deși nimeni nu era de acord cu cele ce zicea. Cu deosebire amenunțită a fost stă-

cestiunea israelită, ce guvernății uă început s'o scoată iarăși la iveală, nu e de cât paravanul, după care vor să ascundă zorul ce pun în rezolvarea rescumpărării drumurilor de fier, în privința căreia ar fi luat în-gajaminte formale la Berlin. — Dați-mi o mână de Evrei și monopolul tutunului ca ipotecă a noilor acțiuni, ce veți emite în afacerea rescumpărării drumurilor de fier, și eu imediat vă iau cauza în mână și voi face a vi se recunoască independența». Iacă ultimatul la care s'ar fi oprit Berlinul.

Mâna de Evrei i-a fost dată, bi încă îndesată; se mai așteaptă monopolul tutunului!

Eacă de o cam dată, de ce mai depinde independența noastră!!

VARIETAȚI

Un hoț de două ori spânzurat. — Într-o adunare venind vorba despre efectul moralizator al condamnărilor la moarte, un vechiu judecător, voi să susțină contrariul, istorisind acest fapt adevărat, întâmplat în Ungaria: În comitatul Somogy un hoț de drum fu condamnat la moarte de spânzurătoare. După executarea sentenței hoțul remase pe furci nepăzită de nimeni. Un căruțaș trecând din întâmplare p'acolo, luă jos cadavrul nepăzită de nimeni și punându-l în căruța și căută de drum.

Mergând astfel bunul om spânzuratul și veni în fire, mulțumi mântitorului său cu cuvinte pline de recunoștință dozoasă. Intrând în o pădure și ajungând la o cărciumă, ambii pretinși se puseră pe beaură. Căruțașul nostru fiind foarte setos ben peste măsură se îmbătă strașnic — și adormi.

Când însă se deșteptă căruțașul, se văzu cu căruța furată, căci netrebnicul de hoț i-o fură... Situațiunea bietului mântuitor era foarte grea, pentru că dacă s'ar fi plâns unde-va încontra hoțului de drum însuși ar fi căzut în vină, de ce l'a luat jos de pe furci pe spânzuratul. Dacă însă tăcea rămânea de pagubă. Dar căruțașul, care nu se putea înpăea așa curând cu paguba pățită, se socoti să procedă astfel. În pădurea Bakony se afla, după cum știa el, pretinul său cel fost spânzurat, se duse deci la el, așa ca în vizită. Statu acolo până la noaptea și când gășduitorul său adormi, îl legă țapăn de mâni și îl spânzură în toată regula, având tot odată precauțiunea, să îl observe până când se și dea sufletul. Dar în acest interval fu și el observat de unii cari luându-l drept un omorător, îl predară în mâinile justiției. Acum se prezintă judecătorilor un caz foarte complicat. Trebuia oare căruțașul să fie pedepsit pentru aceea, că luase pe condamnatul de pe furci, împedecând astfel cursul justiției, sau pentru aceea că spânzurase un om? Sentențele diferitelor instanțe se deosebău. În fine, ultima instanță, tabla septemvirală, îl achită pe căruțaș, pe motivul, că el, căruțașul, prin executarea și continuarea sentenței de moarte, ce se intrerupsese, n'a făcut nici act criminal.

ruirea sa asupra punctului, ce reu au făcut ceilalți de nu i-au ascultat sfatul, de a prânzi în salonul închis a'l grădinei. Atunci nu s'ar fi întâmplat astfel de neplăceri! Apoi făcu câteva observațiuni aspre și chiar liberale, cu privire la prea multa libertate, ce lasă guvernul oficerilor; și învinovăți, că nu deprim disciplina, că nu respectă din destul elementul civil al societății! De aici nu poate răsări cu vremea decât nemulțumiri și de la nemulțumire până la revoluțiune nu lipsește mult, cum a dovedit-o aceasta în față lumii întregi tristul exemplu al Franței — aici suspină cu milă dar sever. — Adăogă apoi nu mai decât, că el respectă autoritățile, și că nu va fi nici odată, chiar nici odată revoluționar; dar în fața unui astfel de desfrîu, nu poate să nu și exprime... desaprobară sa. După acestea mai adăogă câte-va observațiuni generale asupra bune-cuviinței și a neuviinței, a moralității și imoralității.

Era învăderat, că Gemma nu era deplin mulțumită cu d. Klüber încă de când cu plimbarea ce o făcuse înaintea prânzului — pentru acest motiv se manținuse față de Sanin într'un fel de rezervă, ca și cum prezenta lui ar fi incurcat-o — dar când el lăsa de pe limbă astfel de «declarații», atunci începu să se rușineze de logodnicul său! Pe la sfârșitul călătoriei suferia cum se cade, și deși se ferise încă necurmat de a vorbi cu Sanin, și aruncă cu toate acestea de o dată o privire rugătoare.... El din partea sa simțea mai multă milă pentru dânsa, decât desgust pentru d. Klüber; ba în taină și fără a și-o mărturisii deplin, se bucura chiar de tot ce se petreceuse

Comitele Domini; Zichy. — În satul român Maier, lângă Rodna a repausat zilele trecute, ne spune «Gaz. Trans», comitele Dominic Zichy, fost episcop romano-catolic la Veszprim, și a lăsat moștenire nepotului său Eng. Zichy o avere de 9 milioane florini. Decedatul era un mare contrariu al ideilor lui Kossuth. În an. 1848 gen. Görgey a ordonat ca să fie împușcat după dreptul statarii fratele episcopului, comitele Eugen Zichy, pentru că era suspiciunat ca amic al Austriei. Episcopul Dominic Zichy însuși a fugit la Roma spre a-și depane demnitatea de Episcop. Piu IX îl indemnă să rămână la postul său, dar comitele Dominic Zichy să-i fi respuns: «Ca creștin sunt obligat a erta inamicilor mei, ca Episcop a-și trebui chiar să binecuvintez — această însă merge peste puterile mele. De la 1849 încoace com. Dominic Zichy, a trăit ca un eremit retras în satul Maier, lângă Radna. El era un binefăcător al acestui ținut. În Maier a zidit pe spesele sale o biserică greco-unită. Unul care a vizitat acolo pe episcop scrie în «N. P. Journal»:

«Cătră capătul satului se vede un parc minunat, în mijlocul căruia se află un palat modern. Aci locuiește un comite unguresc, care e episcop catolic. Mi s'a spus că trăiește de la 1848 aci și că, de și e unghur de năsoare, nu ține cu Ungurii, nu se interesează de loc de ei. El nu se ocupă cu politica, numai o dată la alegerile din 1875 a împărțit programul partidei lui Sennyey între cunoscuții săi. Toată viața și-a dedicat-o binefacerii și moralei creștine. Este foarte avut și cheltuiește venitele sale colosale în acest ținut. El lasă a se zidi prin sale biserici și ajută pe cei lipsiți. De aceea e foarte iubit și venerat de poporațiunea întregului ținut. Casa lui e un adevărat institut medical.

Dacă se bolnăvește un țeran român, merge la episcopul, cere, i da leacuri și îl povățuiește ca un adevărat medic s. c. l. — Foaia Kossuthiana «Egyetértés», i-a imputat și după moarte bine facerile aceste, cu care a împărțit — «numai, pe țeranii români.

Serviciul Tel grafic al «României libere»

— de la 19 Noembrie — 9 ore dim. —

Paris, 18 Noembrie. — Comitetul de organizațiune a serbătoarei parisiene în profitul inundațiilor din Spania a fixat data sa pe 11 Decembrie. Sărbătorea a trebuit să fie amănată la această dată după cererea ce a fost făcută de colonia spaniolă din Paris, care merge în mare număr la nunta regelui Alfonso XII și care doarește să fie prezente la serbare.

Roma, 18 Noembrie. — D. Cairoli a remis în mâinile regelui dimisiunea tutulor miniștrilor. E probabil că regele va însărcina încă pe Coiroli cu formarea unui nou cabinet în care va intra de altminterea și d. Depretis. Acești doi oameni de stat s'au înțeles prealabil asupra programei ce va urma ministerului lor.

în această zi — cu toată provocarea la duel ce avea să aștepte pe ziua viitoare.

În fine se termină această chinătoare călătorie de petrecere. Înaintea ușii cofetăriei, Sanin ajutând pe Gemma să se coboare din trăsura, îi puse în mână, fără a zice o vorbă, trandafirul ce cuerise înderet. Ea iarăși, și strănse mâna și ascuse trandafirul cu grăbire. De și era încă de vreme, el nu simți nici o poftă să intre în casă. Gemma nici nu-l invită. Afară de aceasta Pantaleone, care le eșise spre întâmpinarea până la ușă, le declară, că d-na Lenore dearme. Emil se despărți de Sanin cu mare frică; așa îl admira de tare, în cât simțea de el aproape frică.

Klüber duse pe Sanin până la hotelul său și îi luă ziua bună într'un chip curtenitor foarte afectat. Cu toată mulțumirea sa proprie, acest neamț atât de corect organizat nu se simțea mai mult sau mai puțin ast fel.

La Sanin fusesse că nu ținu îndelung această dispoziție. Ea se transformă într'o stare sufletească nehotărâtă, dar veselă și chiar însuflețită. Se plimba prin oada în sus și în jos, nu ougeta la nimic, flueră un cântec și era foarte mulțumit cu sine.

(Va urma.)

Pesta, 18 Noembrie. — Camera deputaților a discutat proiectul de lege relativ la administrarea Bosniei. Primul articol, cu un amendament prezentat de d. Tisza, presidentul consiliului, a fost retras în comisiune, cu 161 voturi contra 147. Toate celelalte articole au fost adoptate astfel cum se află în proiectul guvernului,

de la 19 Noembrie. — amiază.

Londra, 19 Noembrie. — «Daily News», anunță, că printre triburile Guzni s'au ivit tulburări și că e cu putință să se proclame, în Afganistan, războiul sfânt contra Englezilor.

După «Times», Rusia ar fi recomandat Porții imediată aplicare a reformelor, spre a împiedica complicațiunile ce ar putea să rezultă din amestecele Angliei în afacerile interioare ale Turciei.

Visita lui Alecu-pașa la Constanta, opol are de scop de a aplana divergențele de opinii, cari există între Filipopol și Stambul, cât privește direcția ce trebuie să dea afacerilor Rumeliei orientale. Cestiunea reimpatrierei refugiatilor mahometani va fi probabil pusă la cale, grație emiterii unui împrumut care să întempe cheltuelile. (Havas.)

În cea din urmă tragere a lotăriei de bani Hamburgiană, s'au câștigat de clienții români cu domiciliul la Iași și Bucuresci cele mai însemnate câștiguri. Participarea României la această lotărie de Stat devine din zi în zi mai însemnată.

Biuroul principal de loterie Isenthal & Co. în Hamburg publică prin ziarul nostru de azi l-ia serie a acestei noi lotăriei grațioasă; scopul ne este de a atrage în deosebit atențiunea asupra anunțului menționat de oare ce nu se tratează aci de niște promese sau bilete de participat ci e vorba de losuri de Stat fiind garantate cu toată averea guvernului german la Hamburg.

AVIS

Toți dd. membrii ai Societății juridice universitare sunt rugați să se întrunească mâine, Joi 8 Noembrie, în sala facultății de drept, fiind la ordinea zilei mai multe cestiuni însemnate.

Atragem atențiunea lectorilor nostri asupra anunțului A. Löwenherz publicat în ziarul nostru de astăzi; Casa A. Löwenherz a cărei clienți obținuse chiar în timpul din urmă succesuri mari, se bucură în România de reputația cea mai bună și nu ne rămâne de cât a mai menționa că lotăria Hamburgiană este o întreprindere prea solidă fiind garantată direct cu toată averea Statului german la Hamburg.

Tot Siropul și Pasta de Nafé ale lui Delangrenier din Paris, sunt pectorali recunoscuți și mai eficași de medici în contra guturaciilor, Bronchitelor și iritațiunilor popșului și gâtului.

LA MAREA BURSA NATIONALA I. M. FERMO & FRAȚII BENZAL

No. 48, Ștrada Lipscaui, No. 48.

CURSUL BUCURESCI

Pe ziua de 7 Noembrie 1879, ora 12

OBLIGAȚIUNI	Cump.	Vend.
10 % Rurale	97 1/2	98
» eșite la sorți	99 1/2	arg.
8 % Dom-niale	108	103 1/2
» eșite la sorți	99 1/2	arg.
Dob. 10 fr. Oblig. Casei pens. 300 l.	188	190
7 % Scrisori fonciare rurale	99 1/2	99 1/2
7 % » urbane	98	93 1/2
8 % Impr. Municipal	101	101 1/2
» cu pr. Buc. (bil. 20 l.)	26	27
5 % Renta română	70	71
Acțiuni Dacia	190	194
» România	68	71
» Banca de România	310	315
Cupoane rurale exigibile	1/2	arg.
» domeniiale	1/2	arg.
» scrisuri	1/2	aur
Argent contra aur	2 1/2	2 1/2
Bilete ipotecare contra aur	1 3/4	1 1/2
Rubla hârtie	2 63	2 65
Florinal	2 15	2 16
Lose otomane	37	40

CURSUL DIN VIENA

17 Noembrie

Napoleonul	—	9.32 1/2
Monatul	—	5.54
Lose Ottomane	—	18
Ruble hârtie	—	121 75

CURSUL DIN BERLIN

17 Noembrie

Oblig. căile ferate române	—	93 90	93 90
Acțiuni	—	43 90	43 20
Priorități	—	101	101
Oppenheim	—	105 60	105 75
Ruble hârtie	—	212 50	211 50
Stern	—	30 20	29 50
Lose otomane	—	—	—

CURSUL DIN PARIS

17 Noembrie

Renta Română	—	71
Lose Ottomane	—	39 50
38	—	—

SCHIMBUL, 6 Noembrie

Paris (3 luni)	—	99 15
» la vedere	—	100
Londra (3 luni)	—	25 12 1/2
» la vedere	—	25 32 1/2
Berlin (3 luni)	—	122 3/8
» la vedere	—	123 7/8
Viena la vedere	—	215

Adrese pentru telegramme FERMO BENZAL.

